

Prof. univ. dr. Stanciu D. Cărpănu

Prof. univ. dr. Mihai Adrian Hotca

avocat în Baroul București

Conf. univ. dr. Vasile Nemeș

avocat în Baroul București

Codul insolvenței comentat

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

Legea nr. 85/2014

**privind procedurile de prevenire
a insolvenței și de insolvență**

Universul Juridic

București

-2017-

CUPRINS

Abrevieri.....	17
Cuvânt-înainte	19
TITLUL PRELIMINAR	21
Capitolul I. Domeniul de reglementare	21
Art. 1. Obiectul reglementării.....	21
Art. 2. Scopul reglementării	22
Art. 3. Destinatarul legii.....	25
Capitolul II. Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență. Definiții	30
Secțiunea 1. Principii.....	30
Art. 4. Enunțarea principiilor legii.....	30
Secțiunea a 2-a. Definiții.....	32
Art. 5. Definirea unor termeni și expresii folosite în lege	32
TITLUL I	
PROCEDURI DE PREVENIRE A INSOLVENȚEI	55
Capitolul I. Dispoziții generale	55
Art. 6. Incidența dispozițiilor privind procedurile de prevenire a insolvenței.....	55
Art. 7. Organele și participanții la procedură	57
Art. 8. Competența și căile de atac.....	58
Art. 9. Instanța competentă să judece apelul	59
Capitolul II. Mandatul ad-hoc	60
Art. 10. Cererea de numire a unui mandatar ad-hoc.....	60
Art. 11. Formalități privind depunerea cererii de mandat ad-hoc	61
Art. 12. Citarea și confidențialitatea procedurii.....	61
Art. 13. Desemnarea mandatarului ad-hoc și atribuțiile acestuia	62
Art. 14. Stabilirea și modificarea onorariului mandatarului ad-hoc.....	64
Art. 15. Încetarea mandatului ad-hoc	65
Capitolul III. Concordatul preventiv	67
Secțiunea 1. Beneficiarii procedurii. Organele care aplică procedura	67
Art. 16. Excepția de la procedura concordatului a anumitor debitori	67
Art. 17. Atribuțiile judecătorului-sindic în procedura concordatului preventiv	70
Art. 18. Celeritatea, citarea și confidențialitatea	71
Art. 19. Atribuțiile administratorului concordatar.....	72
Art. 20. Onorariul administratorului concordatar.....	75
Art. 21. Atribuțiile adunării creditorilor concordatari.....	76

Art. 22. Ședința adunării creditorilor concordatari și votul	77
Art. 23. Cererea de deschidere a procedurii concordatului formulată de către debitor	78
Art. 24. Proiectul de concordat preventiv	80
Art. 25. Suspendarea provizorie a urmăririlor individuale	82
Secțiunea a 2-a. Încheierea și omologarea concordatului preventiv	84
Art. 26. Ședințele de negociere și durata perioadei de negociere	84
Art. 27. Aprobarea concordatului preventiv	86
Art. 28. Omologarea și comunicarea concordatului preventiv	87
Art. 29. Suspendarea urmăririlor individuale	88
Art. 30. Suspendarea procedurilor de executare silită	90
Art. 31. Imposibilitatea deschiderii procedurii insolvenței	91
Art. 32. Cererea de aderare la concordat	92
Art. 33. Desfășurarea activității curente și efectul măsurilor cuprinse în concordatul preventiv	93
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii concordatului preventiv	95
Art. 34. Nulitatea concordatului preventiv	95
Art. 35. Acțiunea în rezoluțiune a concordatului preventiv	98
Art. 36. Constatarea realizării sau nerealizării obiectului concordatului	100
Art. 37. Respectarea regulilor privind ajutoarele de stat și ale unor categorii de operațiuni sau contracte	102
TITLUL II	
PROCEDURA INSOLVENȚEI	103
Capitolul I. Dispoziții comune	103
Secțiunea 1. Aspecte generale	103
Art. 38. Procedura generală și procedura simplificată	103
Art. 39. Cheltuielile privind procedura insolvenței	118
Secțiunea a 2-a. Organele care aplică procedura. Participanții la procedură	123
Art. 40. Enunțarea organelor care aplică procedura și principiile activității acestora	123
§1. Instanțele judecătorești	124
Art. 41. Competența generală a tribunalului	124
Art. 42. Citarea și comunicarea actelor de procedură	128
Art. 43. Instanța de apel	135
Art. 44. Repartizarea aleatorie a cauzelor	139
§2. Judecătorul-sindic	140
Art. 45. Atribuțiile judecătorului-sindic	140
Art. 46. Controlul hotărârilor judecătorului-sindic	151
§3. Adunarea creditorilor. Comitetul creditorilor	153
Art. 47. Adunarea creditorilor și convocarea acestora	153
Art. 48. Formalități și reguli privind adunarea creditorilor	155
Art. 49. Cvorumul ședințelor adunării creditorilor	159
Art. 50. Comitetul creditorilor și președintele acestuia	161
Art. 51. Atribuțiile comitetului creditorilor	164
§4. Administratorul special	168
Art. 52. Desemnarea administratorului special	168

Art. 53. Convocarea și prezidarea adunării generale a acționarilor, asociațiilor sau a membrilor persoanei juridice. Administrator special sau curator	170
Art. 54. Încetarea mandatului administratorilor statutari	173
Art. 55. Suspendarea activității adunării generale a acționarilor/asociațiilor/ membrilor	174
Art. 56. Atribuțiile administratorului special	174
§5. Administratorul judiciar	177
Art. 57. Desemnarea, înlocuirea și rolul administratorului judiciar	177
Art. 58. Principalele atribuții ale administratorului judiciar	187
Art. 59. Raportul administratorului judiciar și contestația împotriva măsurilor dispuse de acesta	195
Art. 60. Refuzul numirii de către administrator și răspunderea acestuia în cazul încălcării atribuțiilor prevăzute de lege	197
Art. 61. Desemnarea de către administrator a unor persoane de specialitate	199
Art. 62. Obiecțiuni împotriva rapoartelor de evaluare	201
§6. Lichidatorul judiciar	203
Art. 63. Desemnarea lichidatorului judiciar	203
Art. 64. Principalele atribuții ale lichidatorului judiciar	204
Secțiunea a 3-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia	207
§1. Cererile introductive	207
Art. 65. Introducerea cererii	207
Art. 66. Obligația depunerii cererii de deschidere a procedurii	209
Art. 67. Actele care trebuie să însoțească cererea debitorului	215
Art. 68. Introducerea unei cereri de către o societate în nume colectiv sau în comandită pe acțiuni	221
Art. 69. Excluderea de la reorganizare a unei categorii de debitori	223
Art. 70. Cererea de deschidere a procedurii insolvenței formulată de creditor	224
§2. Deschiderea procedurii și efectele deschiderii procedurii	233
Art. 71. Încheierea de deschidere a procedurii insolvenței	233
Art. 72. Cauțiunea, contestația și plata creanței	237
Art. 73. Desemnarea provizorie a unui practician în insolvență	244
Art. 74. Obligația depunerii unor acte și informații	246
Art. 75. Suspendarea acțiunilor judiciare, extrajudiciare sau a măsurilor de executare silită pentru realizarea creanțelor asupra averii debitorului	247
Art. 76. Dispoziția privind comunicarea hotărârii de deschidere a procedurii	252
Art. 77. Obligația furnizării de servicii	253
Art. 78. Cererea de ridicare a suspendării prevăzute de art. 75 alin. (1)	255
Art. 79. Efectul suspensiv al deschiderii procedurii insolvenței asupra termenelor de prescripție	258
Art. 80. Interzicerea adăugării accesoriilor	259
Art. 81. Suspendarea acțiunilor emise de către debitor de la tranzacționare	261
Art. 82. Punerea la dispoziție a informațiilor și documentelor	263

Art. 83. Mențiuni speciale în actele și corespondența debitorului insolvent.....	264
Art. 84. Nulitatea actelor, operațiunilor și plăților	267
Art. 85. Efectele deschiderii procedurii cu privire la dreptul de administrare	269
Art. 86. Interdicția băncilor de a dispune de sumele de bani ale debitorului	272
Art. 87. Continuarea activităților curente	273
Art. 88. Opozabilitatea actelor și faptelor față de terți.....	276
Art. 89. Efectele contractelor calificate și ale acordurilor de compensare bilaterală	278
Art. 90. Dreptul creditorilor privind compensarea	280
Art. 91. Dobândirea bunurilor libere de sarcini	282
Art. 92. Întocmirea raportului privind aplicarea procedurii simplificate sau a celei generale.....	283
Art. 93. Reconstituirea documentelor	286
Art. 94. Îndatoriri privind prezentarea probelor	287
Art. 95. Comunicarea și notificarea actelor de procedură prin BPI	288
Art. 96. Relații privind bunurile și documentele debitorului.....	289
Art. 97. Raportul asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului	290
Art. 98. Propunerea administratorului judiciar de intrare în faliment și aprobarea acesteia.....	294
<i>Secțiunea a 4-a. Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe.</i>	
<i>Contestațiile</i>	296
Art. 99. Notificarea creditorilor	296
Art. 100. Comunicarea notificării.....	297
Art. 101. Inventarierea bunurilor din averea debitorului.....	301
Art. 102. Admiterea creanțelor.....	302
Art. 103. Înscrierea în tabelul definitiv a valorii creanțelor beneficiare ale unei cauze de preferință.....	308
Art. 104. Cuprinsul cererii de admitere a creanței și anexele acesteia	309
Art. 105. Creanțele supuse procedurii de verificare și creanțele exceptate de la aceasta	311
Art. 106. Verificarea creanțelor	314
Art. 107. Creanțele necalculate în valoare monetară sau fluctuante.....	316
Art. 108. Valoarea de înscriere a unei creanțe cu debitori solidari.....	317
Art. 109. Creditor care a primit o plată parțială anterioară	319
Art. 110. Întocmirea, înregistrarea și publicarea tabelului preliminar	320
Art. 111. Contestațiile la tabelul de creanțe.....	323
Art. 112. Publicarea tabelului definitiv al creanțelor.....	325
Art. 113. Contestațiile împotriva înscrierii creanțelor.....	327
Art. 114. Decăderea din dreptul de a depune cererea de admitere a creanței	329
<i>Secțiunea a 5-a. Situația unor acte juridice ale debitorului</i>	
§1. Aspecte generale.....	331
Art. 115. Scutiri de taxe de timbru	331
Art. 116. Generalitatea măsurilor privind situația unor acte juridice	336

§2. Anularea actelor frauduloase.....	337
Art. 117. Actele frauduloase anulabile.....	337
Art. 118. Acțiunea în anulare a actelor frauduloase.....	357
Art. 119. Acte care nu pot forma obiect al acțiunii în anulare.....	361
Art. 120. Efectele nulității asupra terțului dobânditor.....	363
Art. 121. Acțiuni în justiție având ca obiect actele subsecvente.....	367
Art. 122. Notarea cererii de anulare a unui transfer patrimonial și unele aspecte juridico-procesuale.....	370
§3. Situația contractelor în derulare.....	373
Art. 123. Regimul juridic al unor contracte aflate în derulare.....	373
Art. 124. Bun mobil în tranzit neplătit de către debitor.....	384
Art. 125. Acordurile master de netting.....	385
Art. 126. Debitor comisionar.....	386
Art. 127. Debitor consignatar sau detentor.....	387
Art. 128. Contractele de închiriere.....	389
Art. 129. Denunțarea unor contracte de prestări de servicii specializate sau cu caracter strict personal.....	390
Art. 130. Debitor cu participații.....	391
Art. 131. Efectele unei promisiuni bilaterale de vânzare-cumpărare cu dată certă, anterioară deschiderii procedurii.....	392
<i>Secțiunea a 6-a. Reorganizarea.....</i>	395
§1. Planul.....	395
Art. 132. Persoanele care pot și cele care nu pot propune un plan de reorganizare.....	395
Art. 133. Conținutul planului de reorganizare.....	401
Art. 134. Creanțele furnizorilor indispensabili.....	411
Art. 135. Revenirea la condițiile anterioare modificării.....	412
Art. 136. Cerințe prealabile votării planului.....	413
Art. 137. Anunțul privind depunerea planului.....	413
Art. 138. Votarea planului.....	415
Art. 139. Confirmarea planului.....	417
Art. 140. Efectele confirmării planului și neconfirmarea unui plan.....	421
§2. Perioada de reorganizare.....	423
Art. 141. Conducerea și supravegherea activității debitorului.....	423
Art. 142. Depunerea unei cauțiuni în favoarea furnizorului.....	425
Art. 143. Nerespectarea obligațiilor cuprinse în planul de reorganizare sau existența pierderilor.....	426
Art. 144. Rapoarte asupra situației financiare și a cheltuielilor.....	428
<i>Secțiunea a 7-a. Falimentul și lichidarea activelor.....</i>	429
Art. 145. Intrarea debitorului în faliment.....	429
Art. 146. Intrarea în faliment în procedura generală. Notificarea.....	435
Art. 147. Intrarea în faliment prin procedura simplificată.....	439
Art. 148. Modul de participare la distribuirile către creditori.....	442
Art. 149. Valabilitatea garanțiilor constituite în vederea îndeplinirii obligațiilor stabilite în planul de reorganizare.....	442
Art. 150. Regimul juridic al unor acte sau operațiuni.....	443
§1. Măsurile premergătoare lichidării.....	445
Art. 151. Sigilarea și inventarierea bunurilor debitorului.....	445

Art. 152. Inventarierea averii debitorului	447
Art. 153. Actul constatator al inventarului	448
§2. Efectuarea lichidării	449
Art. 154. Etapele efectuării lichidării	449
Art. 155. Raportul de evaluare privind bunurile debitorului	452
Art. 156. Convocarea adunării creditorilor și alte formalități	453
Art. 157. Vânzarea valorilor mobiliare	454
Art. 158. Actul de transfer al proprietății	456
§3. Distribuirea sumelor realizate în urma lichidării	457
Art. 159. Ordinea distribuirii sumelor în cazul creanțelor garantate	457
Art. 160. Raportul asupra fondurilor obținute din lichidare	461
Art. 161. Ordinea plății creanțelor	464
Art. 162. Regula proporționalității	467
Art. 163. Regula distribuirii în funcție de rangul de prioritate	467
Art. 164. Insuficiența bunurilor	468
Art. 165. Sume provizionate	470
Art. 166. Păstrarea sumelor provizionate	471
Art. 167. Raportul final și obiecțiunile la acesta	471
Art. 168. Distribuirea finală a fondurilor	473
<i>Secțiunea a 8-a. Atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență</i>	474
Art. 169. Atragerea răspunderii persoanelor care au contribuit la starea de insolvență a debitorului	474
Art. 170. Prescripția acțiunii	534
Art. 171. Destinația sumelor obținute în urma angajării răspunderii persoanelor care au cauzat starea de insolvență	536
Art. 172. Posibilitatea luării măsurilor asigurătorii	536
Art. 173. Executarea silită conform dreptului comun. Creditor bugetar	538
<i>Secțiunea a 9-a. Închiderea procedurii</i>	540
Art. 174. Închiderea procedurii pentru lipsa de resurse	540
Art. 175. Închiderea procedurii în caz de reorganizare reușită sau faliment	542
Art. 176. Închiderea procedurii în cazul acoperirii tuturor creanțelor	544
Art. 177. Închiderea procedurii din cauza lipsei creditorilor	545
Art. 178. Plata creanțelor sau renunțarea la judecată în perioada de observație	546
Art. 179. Notificarea sentinței de închidere	547
Art. 180. Descărcarea de îndatoriri a organelor și a altor participanți	547
Art. 181. Descărcarea de obligații a debitorului insolvent și efectele închiderii procedurii față de alte persoane	548
Art. 182. Răspunderea practicianului în insolvență	549
Capitolul II. Dispoziții speciale privind procedura insolvenței grupului de societăți	550
Art. 183. Aplicarea regulilor generale	550
Art. 184. Verificări referitoare la eventuala incidență a dispozițiilor speciale	550
<i>Secțiunea 1. Prevederi speciale privind competența și organele care aplică procedura</i>	550
Art. 185. Competența și repartizarea dosarelor	550

Art. 186. Ședințe comune trimestriale	551
Art. 187. Desemnarea aceluiași administrator special	551
Art. 188. Desemnarea aceluiași administrator judiciar	552
Art. 189. Obligația de cooperare a administratorilor judiciari desemnați pentru membrii unui grup	552
Art. 190. Propunerea planurilor de reorganizare	553
Art. 191. Incompatibilitatea practicienilor aflați în conflict de interese	553
<i>Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurilor</i>	554
Art. 192. Cerere comună formulată de către debitori	554
Art. 193. Cerere comună formulată de creditori	554
Art. 194. Documente suplimentare	554
Art. 195. Pronunțarea încheierii de deschidere a procedurii	555
Art. 196. Posibilitatea subscrierii la o cerere comună de deschidere a procedurii insolvenței	555
Art. 196 ¹ . Introducerea cererii de deschidere a procedurii insolvenței în cazul în care grupul cuprinde cel puțin o instituție de credit	556
Art. 196 ² . Dispoziții speciale aplicabile în cazul în care grupul de societăți cuprinde cel puțin o instituție de credit	556
Art. 196 ³ . Introducerea cererii de deschidere a procedurii insolvenței în cazul în care grupul de societăți cuprinde cel puțin o societate de investiții financiare	558
<i>Secțiunea a 3-a. Măsuri procedurale</i>	558
Art. 197. Dreptul de vot rezultat din creanțe împotriva unor debitori solidari	558
Art. 198. Comunicarea intenției privind introducerea unor acțiuni în anularea constituirilor sau transferurilor de drepturi patrimoniale împotriva unui membru al grupului	559
Art. 199. Termen derogatoriu privind planul de reorganizare	559
Art. 200. Punerea la dispoziție a informațiilor necesare	559
Art. 201. Ordinea de prioritate a creanțelor membrilor grupului împotriva altui membru al grupului	560
Art. 202. Ordinea de preferință a creanței rezultate din împrumut	560
Art. 203. Garantarea unui contract de împrumut	560
Capitolul III. Dispoziții privind falimentul instituțiilor de credit	561
<i>Secțiunea 1. Dispoziții speciale</i>	561
Art. 204. Aplicarea dreptului comun	561
Art. 205. Sfera de aplicare a dispozițiilor derogatorii	561
Art. 206. Accepțiunea unor termeni sau expresii	590
Art. 207. Atribuții speciale ale judecătorului-sindic	591
Art. 208. Apelul	593
Art. 209. Atribuții speciale ale lichidatorului judiciar	594
Art. 210. Calitatea de membru <i>ope legis</i> a Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar	600
Art. 211. Atribuții speciale ale adunării creditorilor	601
Art. 211 ¹ . Dispoziții aplicabile în cazul deschiderii procedurii de faliment împotriva unei instituții de credit	601

Art. 212. Posibilitatea lichidatorului judiciar de a cere relații Băncii Naționale a României.....	602
<i>Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia.....</i>	<i>603</i>
Art. 213. Desemnarea lichidatorului judiciar și încetarea drepturilor organelor instituției de credit.....	603
Art. 214. Contestația împotriva măsurilor lichidatorului judiciar.....	604
Art. 216. Legitimare procesuală activă.....	605
Art. 217. Cererea de deschidere a procedurii formulată de instituția debitoare.....	607
Art. 218. Cererea de deschidere a procedurii introdusă de creditor.....	608
Art. 219. Introducerea cererii pentru deschiderea procedurii de către Banca Națională a României.....	609
Art. 219 ¹ . Acordul Băncii Naționale a României privind deschiderea procedurii.....	610
Art. 219 ² . Acordul ASF privind deschiderea procedurii falimentului firmelor de investiții.....	611
Art. 220. Notificarea deschiderii procedurii.....	612
Art. 221. Contestația împotriva cererii de deschidere.....	613
Art. 222. Interdicția înstrăinării acțiunilor deținute la instituția de credit debitoare.....	615
Art. 223. Desemnarea unor persoane ca reprezentanți pentru recuperarea creanțelor salariale.....	618
Art. 224. Suportarea cheltuielilor determinate de procedură.....	619
Art. 225. Raportul lichidatorului referitor la propunerile privind modalitatea de lichidare.....	620
<i>Secțiunea a 3-a. Tranzacții privind cumpărarea de active și asumarea de pasive.....</i>	<i>622</i>
Art. 226. Tranzacții privind cumpărarea de active și asumarea de pasive...	622
Art. 227. Redactarea unor cereri de oferte.....	624
Art. 228. Transmiterea cererii de ofertă.....	625
Art. 229. Transmiterea ofertelor privind tranzacțiile propuse.....	625
Art. 230. Analiza ofertelor primite.....	626
Art. 232. Lichidarea în cazul lipsei sau neaprobării unor oferte.....	627
Art. 233. Distribuirea fondurilor obținute din vânzarea bunurilor.....	627
Art. 234. Ordinea plății creanțelor.....	628
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea organelor de conducere, a cenzorilor și a personalului de execuție sau cu atribuții de control din instituția de credit ajunsă în faliment.....</i>	<i>631</i>
Art. 235. Angajarea răspunderii pentru determinarea insolvenței.....	631
Art. 236. Legitimarea activă pentru introducerea acțiunii în răspundere.....	632
<i>Secțiunea a 5-a. Închiderea procedurii.....</i>	<i>633</i>
Art. 237. Închiderea procedurii.....	633
<i>Secțiunea a 6-a. Alte dispoziții.....</i>	<i>634</i>
Art. 238. Obligația păstrării secretului profesional.....	634
Art. 239. Apartenența la sectorul bancar a instituțiilor de credit pentru scopuri statistice.....	637
Art. 240. Aplicarea dispozițiilor art. 89.....	638
Art. 241. Adaptări terminologice.....	640

Capitolul IV. Dispoziții privind falimentul societăților de asigurare/reasigurare

Secțiunea 1. Dispoziții generale	641
Art. 242. Aplicarea dreptului comun	641
Art. 243. Sfera de aplicare a dispozițiilor derogatorii	641
Art. 244. Accepțiunea unor termeni sau expresii	668
§1. Falimentul	670
Art. 245. Legitimare procesuală activă și legea aplicabilă	670
Art. 246. Obligația depunerii cererii de inițiere a procedurii falimentului	671
Art. 247. Cererea de deschidere a procedurii de către creditorii societății de asigurare/reasigurare debitoare	674
Art. 248. Înregistrarea și condițiile cererii de deschidere a procedurii	675
Art. 249. Introducerea cererii de deschidere a procedurii de către Autoritatea de Supraveghere Financiară	676
Art. 250. Soluționarea cererii de inițiere a procedurii	678
Art. 251. Desemnarea lichidatorului judiciar	679
Art. 252. Comunicarea hotărârii de deschidere a procedurii	680
Art. 253. Interdicția înstrăinării acțiunilor	681
Art. 254. Competența materială a tribunalului	683
Art. 255. Ridicarea dreptului de administrare	683
Art. 256. Caracterul executoriu al hotărârilor judecătorului-sindic și calea de atac	684
Art. 257. Atribuții speciale ale judecătorului-sindic	685
Art. 258. Atribuții speciale ale lichidatorului judiciar	688
Art. 259. Contestația împotriva măsurilor lichidatorului	695
Art. 260. Înlocuirea lichidatorului judiciar	696
Art. 261. Rapoartele lichidatorului judiciar	697
§2. Deschiderea procedurii falimentului. Efectele deschiderii procedurii	698
Art. 262. Efectele hotărârii de deschidere a procedurii	698
Art. 263. Întocmirea raportului, negocierea privind tranzacția de cumpărare de active și asumare de pasive și organizarea ședinței de informare	701
Art. 264. Transmiterea cererilor de ofertă	702
Art. 265. Lichidarea prin alte modalități	704
Art. 266. Efectuarea plăților din Fondul de garantare	705
Art. 267. Prioritatea creanțelor de asigurări	706
Secțiunea a 2-a. Răspunderea organelor de conducere ale societății de asigurare/reasigurare	707
Art. 268. Răspunderea persoanelor care au cauzat insolvența	707
Art. 269. Destinația anumitor sume	709
Art. 270. Sesizarea judecătorului-sindic în vederea pronunțării hotărârii de obligare la plata pasivului	709
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii	710
Art. 271. Hotărârea de închidere a procedurii falimentului	710
Art. 272. Închiderea procedurii din lipsă de active	712

TITLUL III	
INSOLVENȚA TRANSFRONTALIERĂ	713
Capitolul I. Dispoziții generale	713
Art. 273. Conținutul Titlului III și definiția expresiei <i>raport de drept internațional privat</i>	713
Capitolul II. Raporturile cu statele terțe	714
Art. 274. Domeniul de aplicare sub aspectul raporturilor cu statele terțe	714
Art. 275. Preemptionsunea tratatelor internaționale	716
Art. 276. Competența în ceea ce privește atribuțiile stabilite de lege	717
Art. 277. Abilitarea reprezentantului român, în conformitate cu legea străină aplicabilă	719
Art. 278. Refuzarea recunoașterii unor acte judiciare străine în caz de fraudă sau de încălcare a ordinii publice de drept internațional privat	719
Art. 279. Completarea dispozițiilor legii speciale – Legea nr. 85/2014 – cu prevederile Codului civil în materie	721
Art. 280. Interpretarea dispozițiilor legale speciale	721
Art. 281. Dreptul de acces direct al reprezentantului străin	722
Art. 282. Calitatea procesuală a reprezentantului străin	722
Art. 283. Calitatea procesuală a reprezentantului străin în ceea ce privește participarea în cadrul procedurilor deschise	723
Art. 284. Limitarea efectelor acțiunii reprezentantului străin	724
Art. 285. Egalitatea în drepturi dintre creditorii străini și cei români	724
Art. 286. Aplicarea acelorași reguli în privința îndeplinirii actelor de procedură	725
Art. 287. Cererea de recunoaștere a procedurii formulată de reprezentantul străin	727
Art. 288. Presumții privind recunoașterea procedurii străine	728
Art. 289. Hotărârea de recunoaștere a procedurii străine	729
Art. 290. Informarea ulterioară a instanței române de către reprezentantul străin	732
Art. 291. Măsuri cu executare vremelnică, încuviințate pe durata soluționării cererii de recunoaștere	733
Art. 292. Efectele recunoașterii unei proceduri străine principale	734
Art. 293. Adoptarea măsurilor cu executare vremelnică ulterior recunoașterii procedurii străine	735
Art. 294. Protecția persoanelor interesate	737
Art. 295. Acțiunile de anulare a actelor juridice încheiate în dauna drepturilor creditorilor	738
Art. 296. Intervenția reprezentantului străin în cadrul cererilor și acțiunilor cu caracter individual desfășurate în România	738
Art. 297. Cooperarea și comunicarea directă dintre instanțele române și instanțele sau reprezentanții străini	739
Art. 298. Cooperarea și comunicarea directă dintre reprezentantul român și instanțele sau reprezentanții străini	740
Art. 299. Mijloacele prin care se poate concretiza cooperarea în raporturile cu statele terțe	740

Art. 300. Deschiderea procedurii de insolvență ulterior recunoașterii unei proceduri străine principale.....	746
Art. 301. Coordonarea procedurilor paralele și cooperarea în cadrul acestora	747
Art. 302. Coordonarea mai multor proceduri străine vizând același debitor	748
Art. 303. Prezumția de insolvență.....	749
Art. 304. Ordinea efectuării plăților în situația procedurilor simultane.....	749
Capitolul III. Dispoziții privind coordonarea procedurii insolvenței grupurilor de societăți	750
Art. 305. Societăți debitoare care fac parte din același grup de societăți	750
Art. 306. Mijloace de cooperare speciale	753
Art. 307. Drepturile reprezentantului străin în cazul unui grup de societăți.....	753
Art. 308. Forme de cooperare a instanțelor românești.....	754
Art. 309. Reguli de procedură aplicabile.....	754
Art. 310. Încheierea unui acord de insolvență transfrontalieră.....	755
Art. 311. Cereri de recunoaștere și executare a unor acte judiciare străine	755
Art. 311 ¹ . Definirea unor termeni și expresii	756
Capitolul IV. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului instituțiilor de credit	757
Art. 312. Instanța competentă în ceea ce privește falimentul instituțiilor de credit	757
Art. 313. Legea aplicabilă	757
Art. 314. Publicarea unui extras din hotărârea de deschidere a procedurii falimentului în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și în două ziare	759
Art. 315. Dreptul judecătorului-sindic în ceea ce privește publicitatea imobiliară sau mobilă	760
Art. 316. Exercițarea de către lichidatorul judiciar a atribuțiilor pe teritoriile statelor membre gazdă.....	760
Art. 317. Executarea obligației într-un stat membru	761
Art. 318. Informarea de îndată a creditorilor cunoscuți	762
Art. 318 ¹ . Forma furnizării informațiilor prevăzute de lege.....	763
Art. 319. Dreptul privind declararea creanțelor și dreptul de a formula observații.....	763
Art. 320. Autoritățile competente în privința felului procedurii	764
Art. 321. Ipoteza existenței unor măsuri de reorganizare sau a unei proceduri de lichidare.....	766
Art. 322. Informarea autorităților competente din statele membre	768
Capitolul V. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului societăților de asigurare/reasigurare	769
<i>Secțiunea 1. Domeniul de aplicare. Competențe și legea aplicabilă</i>	<i>769</i>
Art. 323. Sfera de reglementare	769
Art. 324. Instanța competentă în ceea ce privește falimentul societăților de asigurare/reasigurare.....	770

Art. 325. Publicarea extrasului din hotărârea de deschidere.....	772
Art. 326. Solicitarea înregistrării hotărârii de deschidere a procedurii falimentului	774
Art. 327. Exercițarea competențelor lichidatorului judiciar pe teritoriul altor state	774
Art. 328. Înstrăinări de bunuri după deschiderea procedurii falimentului	776
Secțiunea a 2-a. Informarea și drepturile creditorilor de asigurări.....	776
Art. 329. Informarea creditorilor cu privire la deschiderea procedurii falimentului	776
Art. 330. Drepturile creditorilor	778
Secțiunea a 3-a. Reguli privind procedura falimentului, aplicabilă sucursalelor societăților de asigurare/reasigurare din alte state membre ale Uniunii Europene, care au sediul în România.....	780
Art. 331. Competența autorităților unui stat membru în ceea ce privește deschiderea procedurii.....	780
Art. 332. Efectele procedurii falimentului în alte state	780
Art. 333. Drepturile persoanelor împuternicite.....	781
Art. 334. Comunicarea deciziei de deschidere a procedurii falimentului.....	782
Art. 335. Informarea autorităților străine	783
Secțiunea a 4-a. Sucursalele societăților de asigurare/reasigurare din statele terțe	784
Art. 336. Definiții și regula independenței tratamentului în ceea ce privește aplicarea regulilor speciale.....	784

TITLUL IV

SANCTIUNI

Art. 337. Răspunderea contravențională	785
--	-----

TITLUL V

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 338. Actualizarea limitelor amenzilor judiciare.....	787
Art. 339. Regim juridic derogatoriu	787
Art. 340. Corelări legislative.....	788
Art. 341. Neretroactivitatea decăderilor, limitărilor și interdicțiilor.....	789
Art. 342. Aplicarea dispozițiilor legii	789
Art. 343. Aplicarea legii vechi	790
Art. 344. Abrogarea unor acte normative și dispoziții legale	790

BIBLIOGRAFIE

792

TITLUL PRELIMINAR

Capitolul I Domeniul de reglementare

Art. 1. [Obiectul reglementării]

Prezenta lege stabilește regulile în domeniul prevenirii insolvenței și al insolvenței.

Comentarii

Obiectul reglementării prezentei legi este destul de cuprinzător, în sensul că privește principalele proceduri aplicabile entităților și persoanelor fizice care acționează pe piața raporturilor juridice de drept privat, aflate în dificultate financiară. Pe lângă raporturile specifice procedurii insolvenței consacrate în procedura generală, în procedura de reorganizare judiciară și în procedura falimentului, Legea în forma actuală reglementează două proceduri distincte de preinsolvență, care au drept scop depășirea stării de dificultate financiară și, evident, evitarea declanșării insolvenței. Este vorba de procedura mandatului ad-hoc și de procedura concordatului preventiv¹.

În privința procedurilor de preinsolvență, se impune a fi remarcat că în cuprinsul Recomandării 2014/135/UE din 12 martie 2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței, publicată în Jurnalul Oficial cu numărul 74L din data de 14 martie 2014, sunt prevăzute o serie de recomandări care vizează disponibilitatea unui cadru preventiv de restructurare insistându-se pe introducerea unor proceduri flexibile derulate extrajudiciar sau cu implicare minimă din partea instanțelor².

Debitorii ar trebui să aibă acces la un cadru care să le permită să își restructureze activitatea economică în scopul prevenirii insolvenței. Acest cadru ar trebui să conțină următoarele elemente:

(a) debitorul ar trebui să aibă posibilitatea să își restructureze activitatea într-un stadiu timpuriu, de îndată ce probabilitatea insolvenței este aparentă;

(b) debitorul ar trebui să păstreze controlul asupra funcționării de zi cu zi a activității sale;

(c) debitorul ar trebui să aibă posibilitatea să solicite o suspendare temporară a cererilor individuale de executare silită;

(d) un plan de restructurare adoptat cu majoritatea prevăzută în dreptul intern ar trebui să fie obligatoriu pentru toți creditorii cu condiția ca planul respectiv să fie confirmat de către o instanță;

¹ Pentru caracterizarea generală a procedurilor de prevenire a insolvenței, a se vedea C.B. Nász, *Procedurile de prevenire a insolvenței*, Ed. Universul Juridic, București, 2015, p. 29 și urm.

² Recomandarea Comisiei Europene 2014/135/UE, Partea a III-a, „Cadre preventive de restructurare”, „I. A. Disponibilitatea unui cadru preventiv de restructurare”.

(e) noile surse de finanțare necesare pentru punerea în aplicare a unui plan de restructurare nu ar trebui să fie declarate nule, anulabile sau neexecutabile ca un act în detrimentul masei generale a creditorilor.

Procedura de restructurare nu ar trebui să fie de lungă durată și costisitoare, ci ar trebui să fie flexibilă, astfel încât mai multe demersuri să fie efectuate pe cale extrajudiciară. Implicarea instanței ar trebui să fie limitată la cazurile în care acest lucru este necesar și proporțional cu scopul de a proteja drepturile creditorilor și ale altor părți interesate afectate de planul de restructurare.

Pe lângă procedurile de mai sus, specifice profesioniștilor aparținând dreptului comun, prezenta reglementare cuprinde și regulile falimentului bancar, precum și pe cele care privesc falimentul societăților de asigurare/reasigurare.

În sfârșit, prin prezenta lege sunt reglementate și raporturile juridice specifice grupului de societăți și cele ale insolvenței transfrontaliere.

Art. 2. [Scopul reglementării]

Scopul prezentei legi este instituirea unei proceduri colective pentru acoperirea pasivului debitorului, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității acestuia.

Vechea reglementare

▼ **Legea nr. 85/2006** privind procedura insolvenței (M. Of. nr. 359 din 21 aprilie 2006; cu modif. ult.): „**Art. 2.** Scopul prezentei legi este instituirea unei proceduri colective pentru acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență”.

▼ **Legea nr. 381/2009** privind introducerea concordatului preventiv și mandatului ad-hoc (M. Of. nr. 870 din 14 decembrie 2009; cu modif. ult.): „**Art. 2.** Scopul prezentei legi este salvagardarea întreprinderii aflate în dificultate, în vederea continuării activității acesteia, a păstrării locurilor de muncă și a acoperirii creanțelor asupra debitorului, prin proceduri amiabile de renegociere a creanțelor sau a condițiilor acestora ori prin încheierea unui concordat preventiv”.

Comentarii

Așa cum prevede însuși textul legal, scopul Legii constă în instituirea unei proceduri pentru acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență. Legiuitorul actual, simțind nevoia instituirii unor principii ale procedurii insolvenței, statuează în art. 4 pct. 1 regula potrivit căreia procedurile aplicabile debitorului trebuie realizate urmărind „maximizarea gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor”.

O primă observație care se impune este că acest articol a suferit unele modificări prin această lege, comparativ cu forma lui din legea anterioară. Principala modificare constă în aceea că actuala reglementare prevede posibilitatea acordării debitorului a șansei de a-și redresa activitatea și, implicit, de a evita falimentul. Însă nici noua dispoziție nu arată căile sau modalitățile de realizare a scopului procedurii.

Desigur, legea reglementează și definește reorganizarea judiciară, procedura falimentului, procedura generală, procedura simplificată, toate acestea fiind căi sau modalități de înlăptuire a scopului procedurii insolvenței. Procedura concretă prin care se realizează scopul insolvenței depinde de starea patrimonială a debitorului, de atitudinea acestuia privind depășirea stării de dificultate și, în oarecare măsură, de conduita creditorilor, știut fiind faptul că majoritatea măsurilor concrete privind averea debitorului sunt supuse cenzurii adunării creditorilor. Constatăm însă că, atât în vechea reglementare, cât și în concepția actualei legi, **scopul principal al legii și, implicit, al procedurilor consacrate de aceasta îl reprezintă acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență**. Astfel cum se reține în considerentele Deciziei nr. 1014/2008 a Curții Constituționale, scopul legii (referirea privește Legea nr. 85/2006) nu este acela de a duce la încetarea existenței unor societăți comerciale, ci mai degrabă la o reîntregire a patrimoniului lor și la o restabilire a situației economice firești, prin acoperirea pasivului¹.

Faptul că modalitățile de realizare a scopului legii nu sunt prevăzute în mod expres în art. 2 nu înseamnă că acestea își pierd din importanță. Neincluderea modalităților de atingere a scopului procedurii insolvenței nu trebuie interpretată ca o omisiune a legiuitorului, ci ea se înscrie în concepția generală a prezentei legi, caracterizată prin aceea că atribuțiile de ordin managerial și analiza oportunității aplicării procedurilor și modalităților sunt lăsate la aprecierea creditorilor și a administratorului judiciar. Într-adevăr, așa cum vom vedea când ne vom ocupa de atribuțiile comitetului creditorilor, acesta are obligația de a analiza situația debitorului și de a face recomandări adunării creditorilor cu privire la continuarea activității debitorului și la planurile de reorganizare propuse.

În ceea ce privește administratorul judiciar, art. 58 alin. (1) lit. a) stipulează că, după ce examinează situația economică a debitorului, lichidatorul întocmește un raport prin care propune fie intrarea în procedura simplificată, fie continuarea perioadei de observație în cadrul procedurii generale; iar potrivit textului de la lit. b), trebuie să se pronunțe asupra posibilității reale de reorganizare efectivă a activității debitorului. Așadar, **legiuitorul nu stabilește niciun fel de ierarhie** ori prioritate în aplicarea procedurilor în vederea atingerii scopului prezentei legi, ci lasă, în principal, la aprecierea creditorilor și a administratorului judiciar alegerea modalității de realizare a acesteia, în raport cu situația patrimonială a debitorului. Sigur că ideea de salvare a debitorului este acum reglementată în chiar cuprinsul normei ce o analizăm, dar ea este promovată și de textele următoare prin aceea că, ori de câte ori există un plan de reorganizare viabil, acesta poate fi aprobat în condițiile legii, însă sub condiția ca pasivul debitorului să poată fi acoperit. Ba mai mult, unul dintre principiile actualei proceduri îl constituie acordarea unei șanse debitorilor de redresare eficientă și efectivă a afacerii, fie prin intermediul procedurilor de prevenire a insolvenței, fie prin procedura de reorganizare judiciară (art. 4 pct. 2).

Acoperirea pasivului debitorului constă în plata tuturor creanțelor, indiferent de izvorul lor concret. Această regulă denotă că procedura insolvenței, în actuala reglementare, urmărește satisfacerea intereselor creditorilor prin plata creanțelor acestora.

¹ Decizia nr. 1014/2008 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2) lit. c), d) și e), art. 54, art. 59, art. 107, art. 131 și art. 143 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

De aici rezultă consecința că toate măsurile dispuse pe parcursul desfășurării procedurii vor trebui să corespundă scopului consacrat de reglementarea legală. Se poate afirma că, în concepția noii legi, între menținerea debitorului în circuitul juridic și plata creanțelor, primordială este aceasta din urmă. Prin urmare, **scopul legii reprezintă acoperirea pasivului debitorului aflat în stare de insolvență**, iar nu salvarea acestuia¹.

O altă observație este aceea că textul subliniază **caracterul colectiv** al procedurii insolvenței. În literatura de specialitate s-a arătat că principala consecință a colectivității procedurii insolvenței o constituie satisfacerea intereselor creditorilor, fără discriminări între ei². Caracterul colectiv nu suprimă regulile care guvernează ordinea distribuirii sumelor realizate în urma lichidării averii debitorului (reglementate de art. 159-168) și nu contravine acestora, dar asupra acestor aspecte vom reveni când vom analiza articolele în discuție.

Prin caracterul colectiv, procedura insolvenței se deosebește de procedurile de executare silită specifice dreptului comun, care vizează precumpănitor interesul creditorului ce le-a inițiat³. Procedura insolvenței este o procedură colectivă prin care creditorii recunoscuți participă împreună la urmărirea și recuperarea creanțelor lor, în modalitățile prevăzute de această lege. În virtutea caracterului colectiv al procedurii insolvenței, practica judiciară a statuat că nu se poate dispune închiderea procedurii la cererea debitorului, motivat de faptul că datoria față de creditorul ce a introdus cererea de deschidere a procedurii a fost plătită, dacă există și alte creanțe înregistrate de alți creditori, iar acestea nu au fost satisfăcute⁴. De asemenea, s-a decis că tranzacția încheiată în cursul procedurii numai cu creditorul ce a formulat cererea introductivă nu conduce la închiderea procedurii în cazul în care există și alți creditori cu creanțe înregistrate și neplătite⁵. Tot astfel, s-a stabilit că, datorită caracterului colectiv al procedurii, pentru a fi operabile dispozițiile Codului de procedură civilă privind suspendarea, este necesar ca aceasta să fie cerută de toate părțile din proces, adică de către debitor și de toți creditorii⁶.

O ultimă precizare pe care o facem este că, așa cum s-a menționat în literatura de specialitate⁷, caracterul colectiv al procedurii explică organizarea creditorilor în adunarea creditorilor și, respectiv, comitetul creditorilor, ca structuri reprezentative, având o serie de prerogative consacrate de lege.

¹ Pentru creditori, scopul constă în recuperarea într-o măsură cât mai mare și într-o perioadă cât mai scurtă a creanțelor pe care le dețin față de debitorul insolvent, iar pentru debitor, scopul principal îl reprezintă redresarea financiară și rămânerea în piața pe care activează. A se vedea S.-M. Miloș, A. Deli-Diaconescu, în R. Bufan (coord.), *Tratat practic de insolvență*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 92.

² A se vedea: St.D. Cârpenaru, *Tratat de drept comercial român conform noului Cod civil*, Ed. Universul Juridic, București, 2012, p. 621; S. Angheni, M. Volonciu, C. Stoica, M.G. Lostun, *Drept comercial*, Ed. Oscar Print, București, 2000, p. 263; N. Tăndăreanu, *Procedura reorganizării judiciare*, Ed. All Beck, București, 2000, p. 11.

³ Pentru tratarea acestor proceduri, a se vedea G. Boroi (colectiv), *Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole*, vol. II – Art. 527-1133, Ed. Hamangiu, București, 2013, p. 87 și urm.

⁴ C. Ap. Cluj, s. com., cont. adm., dec. nr. 388/1999, în BJ 1999, p. 412.

⁵ C. Ap. București, s. com., decizie nepublicată.

⁶ C. Ap. Cluj, s. com. cont. adm., dec. nr. 322/2000 și dec. nr. 799/2003, în I. Turcu, *Legea procedurii insolvenței. Comentarii pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2007, p. 286.

⁷ I. Turcu, *op. cit.*, p. 256.